

zaljubljenost, mladost, starost, zrelost, radost, žalost, dužnost, vrijednost, javnost, znanost, aktivnost, slučajnost, glupost, prošlost, sadašnjost, budućnost, ličnost, kreativnost, nježnost, vječnost, svjetlost, književnost, mudrost, hrabrost, mogućnost...

Dovršite rečenice:

Znaš li što o hrvatskoj *povijesti* ? (povijest)

. (ljubav)

On je bio njezina prva

. (misao *mn*)

Ona mi je u

. (rijec)

Vi ste čovjek od

i mesa. (krv)

Svi smo mi od

. (zaljubljenost)

Nije mogao govoriti od

. (sadašnjost)

Mi živimo u

. (povijest)

Zanima me hrvatska

. (glupost *mn*)

Oni govore

. (budućnost)

Često razmišljamo o

. (smrt)

Naša ljubav trajat će do

Na rastanku

Mariano: Bog! Došao sam se oprostiti. Sutra se vraćam u Argentinu.

Jasna: Nije moguće! Zar već? Vrijeme stvarno leti... Dođi opet! Ovo ne smije biti zbogom! Obećaj mi!

Mariano: Ma ovo sigurno nije zadnji put što sam u Hrvatskoj. Hoću, doći ću opet! Znaš da ovdje imam rođake. Molim te, pozdravi Hrvojal! Reci mu

da ću mu se javiti mejlom!

Jasna: Hoću, reći ću mu.

A ti pozdravi svoje roditelje!

Mariano: Hvala! Vidimo se uskoro, nadam se.

Jasna: Vidimo se! Sretan puti!

RAZGOVOR

Mariano: Hej, bog, Johnel!

John: Kamo ideš?

Mariano: Pozdraviti se s prijateljima jer se sutra vraćam kući. A ti?

John: Nisam znao da već ideš.

Mariano: Da, istekla mi je stipendija za učenje hrvatskoga jezika.

John: Štetal! Ja ostajem ovdje još godinu dana: učiti hrvatski i uživati s novim prijateljima.

Mariano: Nadam se da ćemo se negdje opet sresti.

John: I ja. Sretan ti put! Vрати se u Hrvatsku!

Mariano: Hoću! Hvala! Uživaj u Hrvatskoj!

267

Znate li...

Jedna od najpoznatijih ljubavnih priča u hrvatskoj književnosti jest ona u romanu *Zlatarovo zlato* Augusta Šenoe. Plemić Pavle Gregorijanec zaljubio se u zlatarovu kćerku Doru Krupčevu. Ljubav između plemića i građanke bila je zabranjena i zato su pred njom stajale brojne prepreke. Romantična ljubav završila je tragično: Doru su otkrivali, a Pavle je nakon Dorine smrti poginuo u ratu kao junak.

3. lice množine prezenta ▶ čekaju (bez -u) + -ø, -mo, -te

jednina

množina

ja -

mi čekaj **mo**

ti čekaj **ø**

vi čekaj **te**

3. lice množine prezenta ▶ rade (bez -e) + -i, -imo, -ite

ja -

mi rad **imo**

ti rad **i**

vi rad **ite**

3. lice množine prezenta ▶ tuku

k, g, h ispred i ▶ c, z, s

ti tuk + i ▶ tuci

POZOR

biti ▶ budi, budimo, budite

PRIMJERI

Čekajmo Alena!

Vrati se!

Pecimo kolače!

Budi dobar!

VJEŽBE

Upišite imperativ:

Obaćaj mi da ovo nije zbogom!

Pozdravi svoje roditelje!

mejlovi (čitati, ti)

Molim te,

mil (pisati)

zajedno! (pjevati, mi)

na more! (ići, mi)

na odmoru! (uživati, vi)

se opet u Hrvatsku! (vrati, vi)

prirodu! (čuvati, ti)

hrvatski zajedno! (učiti, mi)

se životu! (radovati, vi)

ono što voliš! (raditi, ti)

Raci da ovo nije zbogom!

Dodite u Hrvatsku! (doći, vi)!

vrata prema sebi! (povući, vi)

(otići, ti) po kruhi!

zakasnit češi! (obući se, ti)

(prijeći, mi) križanje!

palaciinke! (ispeći, mi)

(izaći, ti) s prijateljima!

268

Upišite imperativ:

Uči hrvatski (učiti, ti)

razglednice prijateljima (napisati, ti)

Molim Vas, mi e-mail! (poslati)

Povremeno novine! (pročitati, vi)

ručak zajedno! (skuhati, mi)

Bolestan si, odmah u krevetu! (ići)

Molim Vas, nam gdje je fakultet! (reći)

zajedno! (zapjevati, mi)

Dobro se i (zabavljati, vi)

svoju sobu! (spremiti, ti)

zajedno! (zapjevati, vi)

Za goste palaciinke! (ispeći, ti)

mi! (vjerovati, ti)

IMPERATIV ZA 3. LICE

GRAMATIKA

Neka radi!

Neka rade!

3. lice jednine ▶ neka + 3. lice jednine prezenta

3. lice množine ▶ neka + 3. lice množine prezenta

Neka ide! Neka nas čekaju!

PRIMJERI

VJEŽBA

Neka obaća da ovo nije zbogom! (obaćati, on)

u Hrvatskoj! (uživati, on)

u šetnji! (ići, one)

novine! (čitati, ona)

ručaki! (kuhati, oni)

269

izravni imperativ **Ne radi! Ne radimo! Ne radite!**
 blazi imperativ **Nemoj raditi! Nemojmo raditi! Nemojte raditi!**

PRIMJERI

Ne parkiraj auto ovdje!
 Nemoj parkirati auto ovdje!

VIJEŽBA

Upišite izravni i blazi imperativ:

Budi tvrdoglavi!

A. **Ne budi tvrdoglavi!** B. **Nemoj biti tvrdoglavi!**

Kupujmo samo strane proizvode!

A. _____ i _____ B. _____ i _____

Radi neredi!

A. _____ i _____ B. _____ i _____

Viči!

A. _____ i _____ B. _____ i _____

Bacajmo smeće po ulicama!

A. _____ i _____ B. _____ i _____

Vjerujte medijama!

A. _____ i _____ B. _____ i _____

POZOR

Ponekad se koristi samo
nemoj, nemojmo, nemojte
 Nemojte to raditi! ▶ **Nemojte!**

Nemoj! Nemojmo!

Marko: Hej, Filippe, kako si? Kamo ćeš na more?

Filip: Ne znam još točno. Vjerojatno na Korčulu. A ti?

Marko: Ja idem na jedrenje po cijelom Jadranu. Isplovit ćemo u Rijeci i, ako vjetar bude dobar, pristat ćemo na Pelješcu.

Filip: Prekrasno! Onda ćeš upoznati cijeli Jadran.

Marko: Da, jedva čekam. Krećemo za tjedan dana.

Filip: S kim ideš na jedrenje?

Marko: Idem s prijateljima iz Italije, a skiper će nam biti jedan Hrvat – pravi morskog vuk!

Filip: Ja idem na more s budućom suprugom.

Marko: Stvarno?! Nisam znao da imaš tako ozbiljnu vezu?

Filip: Da, planiramo se vjenčati kad se vratimo s mora.

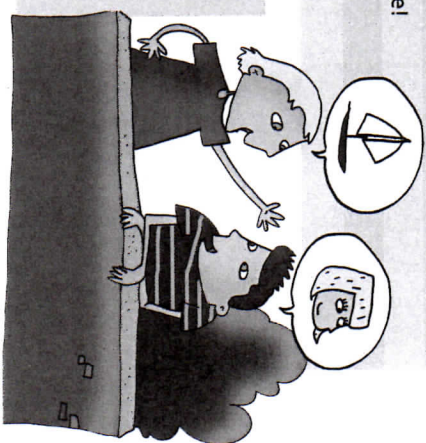
Marko: Čestitam! Sretno!

Filip: I tebi sretno na moru! Mirno more!

Marko: Hvala, a ja tebi želim mirnu bračnu lukku!

Mnogi Hrvati ljeti rado idu na Jadransko more. Obala je vrlo lijepa. Plaže su kamene ili pješčane. More je čisto, toplo i udobno za kupanje.

Drugi idu u prirodu: u brda, u šume, na jezera, na rijeke, u planine. Ondje mogu šetati, planinariti, ići u ribolov...

Odgovore na pitanja:

Gdje i kako obično provodite ljetu?

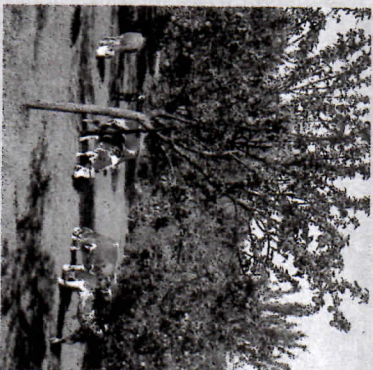
Volite li više more ili planine? Zašto?

Što volite raditi na ljetovanju?

Ako ste bili na Jadranu, kakvi su Vaši dojmovi o njemu?

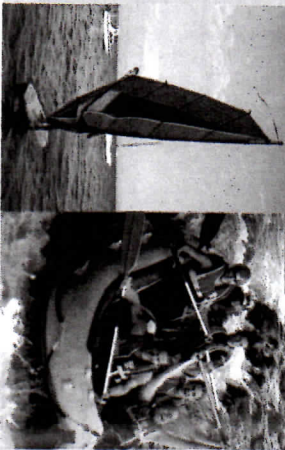
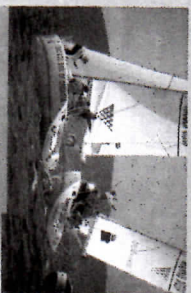
Ljetovanje u svjetioniku

Trebate li pravi odmor i samoću? Dosta vam je grada i gužve? Ljetujte u svjetioniku! Ljetovanje u svjetioniku veoma je popularno. Ondje možete naći potpun mir, a imate i sav potreban komfor. Svjetionici imaju struju, toplu i hladnu vodu, a vaš mobitel ima signal. Možete unajmiti i brod za izlet.

Seoski turizam

Mnogi turisti dolaze u Hrvatsku radi ljetovanja na obali ili otocima, ali neki više vole seoski turizam. Seoski je turizam razvijen gotovo u svim županijama. U Vukovarsko-srijemskoj županiji možete upoznati drugačiju Hrvatsku i pri tome se dobro odmoriti. Možete ići na izlete, u lov i ribolov, u šetnju, na bazen. Možete brati gljive, igrati odbojku, nogomet ili se boćati. Nemojte propustiti slavonske specijalitete!

Sportski turizam

Mnogi turisti dolaze u Hrvatsku radi sporta. Na primjer, Skradin je jako privlačan veslačima te kajakašima. U Skradinu se turisti mogu baviti košarkom, nogometom, rukometom, odbojkom i biciklizmom. Možete voziti bicikl ili šetati stazom u Nacionalnom parku Krka i uživati u krajoliku – ne samo ljeti nego i zimi.

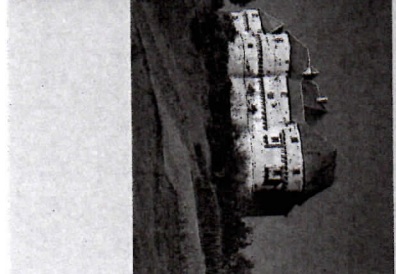
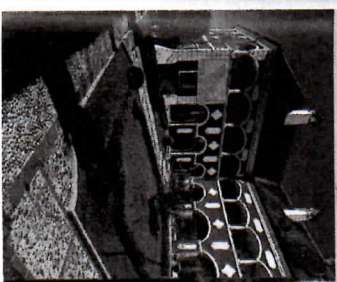
Srednjovjekovni istarski gradići

U unutrašnjosti Istre ima mnogo prekrasnih srednjovjekovnih gradova – Motovun, Beram, Buije, Buzet, Grožnjan, Hum, Labin, Oprtalj, Pazin, Žrnjini... Nalaze se najčešće na brežuljcima i izgledaju kao utvrde. Vrlo su slikoviti. Kuće su kamene, a ulice uske, krivudave. Istarski gradovi bogati su kulturnim životom. U Motovunu se održava međunarodni filmski festival.

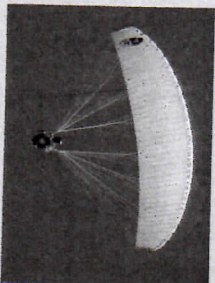
Hrvatski dvorci i utvrde

Hrvatska je bogata dvorcima i utverdama. Neki od najljepših dvoraca i utvrda jesu: Trakošćan (Varaždinska županija), Veilki Tabor, Bežanec (Krapinsko-zagorska županija), Ozalj, Novigrad na Dobri, Dubovac (Karlovačka županija), Severin na Kupi, Kraljevica (Primorsko-goranska županija), Ilok (Vukovarsko-srijemska županija), dvorac Adamovič (Osječko-baranjska županija) i drugi. Mnogi dvorci imaju muzej, izložbu slika, knjižnicu, suvenirnicu i vinski podrum. Dvorci često imaju uređene parkove i šetališta. Neki su preuređeni u hotele.

A za one hrabre...

Ako želite letjeti, možete pokušati! Morate doći na Istarsku stijenu Raspadalicu ili na Biokovo. Paragljajderi mogu gledati panoramu Kvarnerskoga zaljeva i plaže Makarske, Brača i Hvara.

Ako ste avanturist i ako ste dovoljno hrabri, možete skakati sa šibenskoga mosta u rijeku Krku. Skakaonica je udaljena 4 kilometra od Šibenika i 10 kilometara od Nacionalnog parka Krka. Za umirovljenike skokovi su besplatni.

Na rafting možete ići na rijeke: Kupu, Zrmanju, Cetinu i Dobru. Rijeka Zrmanja ima jedan od najljepših kanjona u Europi.

Najbolja rafting staza je na rijeci Dobri kod Ogulina.

VJEŽBA

Napišite sastavak:

Moj nezaboravni odmor

A large area of horizontal lines provided for writing the composition.

Heji!

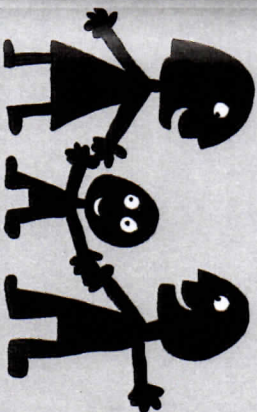
Prijatelji

Dečki! Cure!
Mladići! Djevojke!
Prijatelju! Prijateljice!
Ivane! Petre! Marko!
Nado! Ivana! Marice!
Mladiću! Djevojko!

Roditelji i djeca

Maco! Mišiću! Milo moj! Sunce moj!
Mama! Tata! Mamić! Tatić!
Majko! Oče!
Brate! Sestro! Sine! Kćerko!
Teta! Strički! Barba! Ujo! Striko!

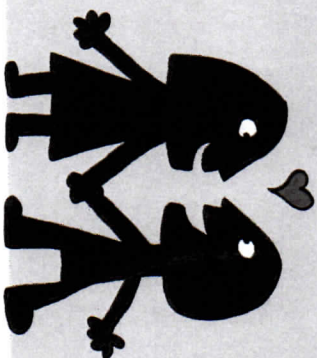
Ljudi u formalnoj situaciji

Gospođo Perić! Gospođice Jurčić!
Gospodičnaji!
Gospodine Periću! Gospodine Glavane!
Profesorice Horvati!
Doktore Lončariću!

Zaljubljeni par

Dušo moj!
Srce moj!
Ljubavi moj!
Sunce moj!
Srećo moj!

IMENICE MUŠKOG RODA

Ivan **e**muž **u**

č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž, št, žd + u

čovjek ▶ čovječe

k, c ▶ ć g ▶ ž, h ▶ š

Vokativ množine jednak je nominativu množine.

PRIMJERI

Bog, Josipe!

Kako si, prijatelju?

Čovječe, što se dogodilo?

POZOR

otac ▶ oče

VJEŽBA

Upišite vokativ:

Doktor, nije mi dobro! (doktor)

Hvala lijepa, i (brat)

, dođi na ručak! (Petar)

, prestani pušiti! (Ivan)

*Prijatelj*u, moji (prijatelj)

Gospodine, izvolite sjesti! (Jurković)

Dragi moj, molim te, skuhaj ručak! (muž)

Hvala Vam lijepa, i (učitelj)

Čovječe, ne ljuti se! (čovjek)

Što trebaš, ? (vojnici)

, budi dobar! (dječak)

Dragi i (Bog)

IMENICE ŽENSKOG RODA

ženo

Ljubice

-ica ▶ -ice

Vokativ množine jednak je nominativu množine.

Evo me, bako!

Bog, ljepotice!

Dobar dan, gospodine Jurkoviću! Dobar dan, gospođo Jurković!

Ženska se prezimena ne dekliniraju!

Upišite vokativ:

Što ti je, ženo ? (žena)

Dobar dan, (majka)!

mojaj (duša)

, nazovi me! (sestra)

Gospođice, možete li mi pomoći? (gospođica)

, kako si? (Zlatica)

Draga moja i (dušica)

Mila i (majčica)

IMENICE SREDNJEG RODA

Vokativ srednjeg roda jednak je nominativu.

Sunce moje dragi!

Selo moje!

Upišite vokativ:

Srce moje! (srce)

, dođi! (zlato)

moje! (dijete)

IMENICE MUŠKOG RODA

Ivan **e**muž **u**

č, ć, dž, đ, j, lj, nj, š, ž, št, žd + u

čovjek ▶ čovječe

k, c ▶ ć g ▶ ž, h ▶ š

Vokativ množine jednak je nominativu množine.

PRIMJERI

Bog, Josipe!

Kako si, prijatelju?

Čovječe, što se dogodilo?

POZOR

otac ▶ oče

VJEŽBA

Upišite vokativ:

Doktor, nije mi dobro! (doktor)

Hvala lijepa, i (brat)

, dođi na ručak! (Petar)

, prestani pušiti! (Ivan)

*Prijatelj*u, moji (prijatelj)

Gospodine, izvolite sjesti! (Jurković)

Dragi moj, molim te, skuhaj ručak! (muž)

Hvala Vam lijepa, i (učitelj)

Čovječe, ne ljuti se! (čovjek)

Što trebaš, ? (vojnici)

, budi dobar! (dječak)

Dragi i (Bog)

IMENICE ŽENSKOG RODA

ženo

Ljubice

-ica ▶ -ice

Vokativ množine jednak je nominativu množine.

Evo me, bako!

Bog, ljepotice!

Dobar dan, gospodine Jurkoviću! Dobar dan, gospođo Jurković!

Ženska se prezimena ne dekliniraju!

Upišite vokativ:

Što ti je, ženo ? (žena)

Dobar dan, (majka)!

mojaj (duša)

, nazovi me! (sestra)

Gospođice, možete li mi pomoći? (gospođica)

, kako si? (Zlatica)

Draga moja i (dušica)

Mila i (majčica)

IMENICE SREDNJEG RODA

Vokativ srednjeg roda jednak je nominativu.

Sunce moje dragi!

Selo moje!

Upišite vokativ:

Srce moje! (srce)

, dođi! (zlato)

moje! (dijete)

Marine, moraš više učiti hrvatski! (Marin)

, kako si? (Marica)

, mogu li Vas nešto pitati? (gospodin profesor)
, kad radite? (doktorica Jukić)

Dragi moj i (Bog)

, slatki i (dom, dom)

, urazumi sei (žena)

Drago mi je što te vidim, i (prijatelj)

, dodite na ručak! (djecica)

, možete li mi pomoći? (gospođa)

Žao mi je, , ali danas ne radimo. (gospodin)

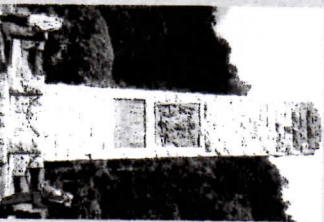
, gdje si cijelu noć? (nesreća)

, kako ste? (profesor Horvatić)

moja, igrajte sei (dječica)

Naslov hrvatske himne je „Lijepa naša “ (domovina)

Lijepa naša domovino

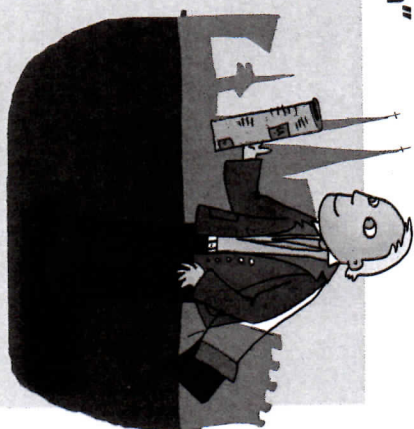
Spomenik Lijepoj našoj u Klanjcu (Hrvatsko zagorje)

Lijepa naša domovino, oj junačka zemljo mila, stare slave djedovino, da bi vazda sretna bila!	Teci, Savo, Dravo, teci nit ti Dunav silu gubi, sinje more, svijetu reci da svoj narod Hrvat ljubi!
Mila, kano si nam slavna, mila si nam ti jedina, mila kuda si nam ravna, mila kuda si planinal	Dok mu njive sunce grije, dok mu hrašće bura vije, dok mu tijelo grob sakrije, dok mu živo srce bije!

Antun Mihanović

“Zagreb je grad koji pulsira”

Klaus Bauer je u Zagrebu od 2001. godine. On se u hrvatskoj metropoli osjeća kao kod kuće. Upoznao je Zagreb. Ima svoja omiljena mjesta i dobar kontakt s ljudima. Rođen je u Salzburgu. Ima 47 godina. U austrijskom dnevnom listu „Kleine Zeitung“ radio je 18 godina. Kad je novinska kuća iz Graza kupila jedne zagrebačke novine, dobio je posao u Zagrebu.

Novinar: Je li Vam ponekad žao što živite u Zagrebu, a ne u svojoj domovini?

Klaus: Ne, nikada. Zadovoljan sam poslom u zagrebačkim novinama.

Drago mi je što sam u Zagrebu, a zadovoljna je i moja obitelj.

Novinar: Jeste li prije bili u Zagrebu?

Klaus: Da, jedanput, 1990. godine, ali vrlo kratko i samo poslovno.

Novinar: Kakvi su Vaši dojmovi o gradu i o Zagrepčanima?

Klaus: Zagreb mi se jako sviđa. On je po arhitekturi mješavina Graza,

Venecije i Trsta. Grad Zagreb ima jako dugu povijest i tradiciju, ali je

ujedno i mlad grad, grad koji pulsira. Ljudi su noću vani, na ulicama i

trgovima, na Trgu bana Jelčića, u Tkalčićevoi.

Novinar: Imate li omiljena mjesta u Zagrebu?

Klaus: Da. Za mene je najljepše mjesto u Zagrebu Mirogoj. Sviđaju mi se i

Gornji grad i Kaptol i park Maksimir. Maksimir su zelena pluća grada.

Novinar: Imate li vremena za šetnje gradom?

Klaus: Imam. Vikendom često šetam i uživam u gradu.

Novinar: Kako Vam se sviđa hrvatska kuhinja?

Klaus: Kuhinja mi se sviđa zato što je raznolika. Volim riblje specijalitete, ali

i janjetinu.

Novinar: Uz dobro jelo ide i dobro vino. Kako Vam se sviđaju hrvatska vina?

Klaus: Više volim austrijska vina, ali mi se i ovdje neka vina sviđaju.

VJEŽBA

- Novinar:** Volite li sami pripremati jela i kuhati?
Klaus: Da, rado kuham i rado kupujem namirnice na tržnicama Dolac, Britanski trg ili Kvaternikov trg.
Novinar: Kako Vam ide hrvatski jezik?
Klaus: Inače lako učim strane jezike, ali hrvatski je vrlo težak. Mislim da je sličan latinskom jeziku.
Novinar: Nedostaje li Vam nešto iz Austrije?
Klaus: Da, nedostaju mi austrijske ceste.
Novinar: Koliko dugo planirate ostati u Zagrebu?
Klaus: Planiram ostati 5 godina. To će za mene biti lijepe godine.

Odgovori:

- Tko je Klaus Bauer?
Od kada Klaus živi u Zagrebu?
Kako se osjeća u Zagrebu?
Što misli o Zagrebu?
Koja su njegova omiljena mjesta?
Sviđa li mu se hrvatska kuhinja?
Što Klaus misli o hrvatskom jeziku?
Što mu nedostaje u Hrvatskoj?

Znate li...

- Kada dođete u Hrvatsku...
Učite hrvatski na *Croaticum*!
Posjetite hrvatske nacionalne parkove!
Upoznajte ljepotu Dalmacije!
Usvojite dupina ili supa!
Posadite maslinu!
Pjevalte hrvatske pjesme!
Kušajte hrvatske specijalitete!
...! DOBITE OPET!

FONETSKI DODATAK I RAZUMIJEVANJE SLUŠANIH TEKSTOVA

Cilj je fonetskih vježbi (uvježbavanja glasova koji strancima predstavljaju poteškoće, uvježbavanja govornih riječi – naglašanih riječi i enklitika, usvajanja glasovnih promjena) u ovom udžbeniku razvijanje vještine slušanja i izgovora hrvatskog jezika, a nakon svake cjeline kratkom vježbom razumijevanja student može provjeriti svoju komunikacijsku kompetenciju.